

In 2015 presenteerde toenmalig minister Stef Blok (Wonen) de voorgenomen BENG-eisen. Met deze ambitieuze eisen moeten nieuwbouwwoningen in 2020 bijna energieneutraal worden gemaakt als opmaat naar een volledig CO₂-neutrale gebouwvoorraad in 2050. Vier jaar later is er weinig meer van deze ambitie over en zijn de CO₂-doelstellingen verder weg dan ooit. Sterker nog, wij stellen vast dat de nu geadviseerde BENG-eisen leiden tot hogere woonlasten, slechtere bouwkwaliteit, overbelasting van de elektriciteitsnetten, geen besparing maar hooguit compensatie van CO₂, en dat Nederland hiermee niet voldoet aan de Europese energierichtlijn EPBD. **Om een metafoor te gebruiken: de patiënt wordt geholpen met pijnbestrijders en placebo's, maar aan de oorzaak van de ziekte wordt niets gedaan. Gevolg: de patiënt wordt zieker (meer CO₂) en de kosten voor de behandeling nemen exponentieel toe.**

Wij leggen in het kort uit wat de consequenties zijn van de geadviseerde BENG-eisen.

BENG-eisen brengen Nederland verder weg van klimaatdoelstellingen

Hogere woonlasten en slechtere bouwkwaliteit

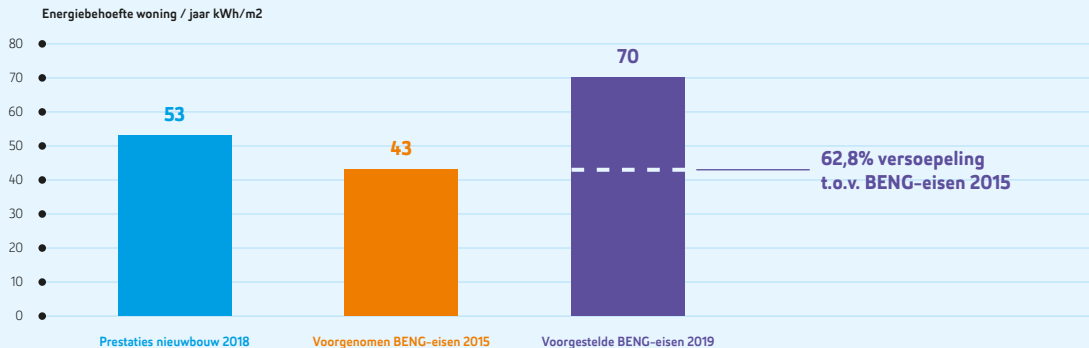
Sinds 1 juli 2018 worden nieuwbouwwoningen niet meer aangesloten op aardgas. Het belangrijkste alternatief voor de gasketel is een warmtepomp. Een warmtepomp presteert het beste in een goed geïsoleerde woning. De voorgenomen BENG-eisen uit 2015 zorgden hiervoor, maar de nu geadviseerde BENG-eisen niet. Sterker nog, het overgrote deel van de nieuwbouwwoningen kan gemakkelijk aan deze eisen voldoen, met als gevolg een veel slechtere bouwkwaliteit (marginale tochtwering en lagere isolatiewaarde voor ramen en deuren) dan wat we nu bouwen. De consequentie hiervan is dat huurders en kopers geconfronteerd worden met een minder comfortabele woning, een verminderde prestatie van onder andere warmtepompen en als gevolg daarvan hogere woonlasten, die kunnen oplopen tot € 750,- per jaar. Deze hogere woonlasten zijn het gevolg van de extra energiekosten voor het hogere aansluittarief voor elektriciteit en de hogere investeringskosten en onderhoudskosten voor het zwaardere verwarmingssysteem. Niet voor niets waarschuwen ook Natuur & Milieu, de Woonbond, de gemeente Amsterdam, de gemeente Utrecht en het G40-stedennetwerk in hun bijdragen aan de internetconsultatie rondom de versoepeling van de BENG-eisen voor hogere woonlasten voor consumenten.

Overbelasting elektriciteitsnetten

In 2015 berekende Ecofys al dat een massale inzet van warmtepompen leidt tot een extreme toename van de belasting van het elektriciteitsnet. Zelfs bij woningen met een isolatiegraad van Rc 5,0 - grosso modo het niveau van de voorgestelde afgezwakte BENG-eisen - zijn de netwerkkosten bij toepassing van een warmtepomp een factor 2 tot 3 hoger dan normaal. De oorspronkelijke eisen uit 2015 zorgen ervoor dat de pieklast voor de warmtepomp met 40 procent gereduceerd wordt, door de woning goed te isoleren. De nu voorgestelde eisen zijn veel soepeler dan de huidige nieuwbouweisen. Dat betekent dat er veel meer elektriciteit nodig is om de woning te verwarmen. Dit leidt tot overbelasting van het net en zorgt ervoor dat bewoners in de winter mogelijk in de kou komen te zitten. In de zomer daarentegen kan de overproductie van zonne-energie niet meer verwerkt worden door het net, doordat het aanbod hoger is dan de vraag. Naast NII wijzen ook Stedin, Techniek Nederland en de Dutch Heatpump Association in hun bijdragen aan de internetconsultatie op de gevaren van overbelasting van het elektriciteitsnet als gevolg van de afgezwakte BENG-eisen.

Geen CO₂-besparing

BENG is slechts een tussenstap; het uiteindelijke doel is een CO₂-neutrale woningvoorraad in 2050. De basis hiervoor ligt in besparing op energiegebruik. Met de in 2015 aangekondigde aanscherping van de energie-eisen wordt 60 procent CO₂ bespaard op energie voor verwarming ten opzichte van de huidige Bouwbesluit-eis van EPC 0,4. Dit blijkt uit onafhankelijk onderzoek door Develop inc. De BENG-eisen die nu geadviseerd worden, zijn soepeler dan de EPC 0,4-eis. In plaats van besparen gaan we juist meer CO₂ uitstoten. In theorie moet dit gecompenseerd worden door zonnepanelen. Maar in de praktijk kan deze extra energieopwekking maar moeizaam worden gesaldeerd en worden teruggeleverd aan het energienet. Deze zorg wordt breed gedragen door gemeentes, milieurorganisaties en de producenten en toeleveranciers van bouwsystemen en installatietechnieken in hun bijdragen aan de internetconsultatie.

In strijd met de EPBD

In mei 2018 werd de Nederlandse staat wederom op de vingers getikt voor het niet naleven van de Europese energierichtlijn EPBD. De Europese Commissie heeft bezwaar tegen de in Nederland ingevoerde regeling voor de energielabels van bestaande gebouwen. Nu constateren we dat ook de nieuwbouweisen in strijd zijn met de Europese energierichtlijn. De EPBD vereist namelijk dat de energiebehoefte voor verwarming en koeling verlaagd wordt ten opzichte van de huidige eisen. In plaats van een aanscherping worden de eisen juist versoepeld. Bovendien merken we dat ook op andere essentiële onderdelen de geadviseerde nieuwbouweisen in strijd zijn met de Europese regels. Niet alleen NII, maar ook partijen als Stedin, de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie, kennisinstituut ISSO en diverse Nederlandse gemeentes geven in hun bijdragen aan de internetconsultatie aan dat de Trias Energetica met de nu voorgestelde eisen lijkt te worden losgelaten en dat de focus eerst op energiebesparing moet liggen.

Wilt u meer weten over de achtergrond van deze stellingen?

Neem dan contact met ons op voor meer informatie via 070 444 0660 of info@nii.nl

www.nii.nl

Nederlandse
Isolatie Industrie